

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 345.25:338.439 (477-25) «1990»

Аграрна проблематика у проєкті Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва (січень 1990 р.)

Сорокін А.А., аспірант (andrijsorokin1996@gmail.com)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Наразі зростає актуальність дослідження аграрної проблематики в документах, що стосувалися перспектив соціально-економічних перетворень в Українській РСР межі 1980–1990 рр. Вказане стосується, зокрема, й тогочасних проєктів концепцій самоврядування м. Києва [2, с. 315; 4, с. 88].

Останні на сьогодні майже не дістали історіографічного висвітлення. Найбільш дослідженою є Концепція самоврядування та самофінансування м. Києва 1989 р. [4, с. 86], у фінансовому контексті в праці Є. Волковського [4, с. 86] та щодо відображення аграрної проблематики у попередніх тезах автора доповіді [4]. Втім, поки що відсутнє висвітлення змісту згаданого в бібліографічному виданні з історії столиці України [2, с. 315] проєкту Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва, надрукованого в номері газети «Прапор комунізму» від 24 січня 1990 р. [2, с. 315; 3]. Попри належність авторства проєкта співробітникам економічного факультету Київського державного університету [5], він не згадується й в останньому монографічному виданні з історії КНУ ім. Тараса Шевченка [1, с. 936, 961].

Окреслений стан вивчення названих проєктів спонукає до дослідження аграрної проблематики в останньому із них.

Мета доповіді – розкрити специфіку відображення аграрної проблематики у Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва.

Авторами проєкту були три представники економічного факультету КДУ: його декан В. Нестеренко [3, с. 3]; завідувач лабораторією соціальних проблем регіональних народногосподарських комплексів С. Гасанов [3, с. 3] та науковий співробітник означеної

лабораторії О. Рачук [3, с. 3]. Документ було представлено в якості альтернативного щодо Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва як належної Київміськвиконкому [3].

У проєкті трьох київських науковців головною метою втілення його положень було оголошено «[...] відновлення ролі і дальшого розвитку міста Києва як історико-культурного, освітнього, наукового, політичного і соціально-економічного центру загальноєвропейського значення» [3, с. 2].

У Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва відсутні будь-які прямі згадки про аграрну сферу [3], проте в документі все ж порушується аграрна проблематика.

У підрозділі «Соціальні та економічні пріоритети НТП» 2-го розділу «Науково-технічний прогрес і структурна перебудова економіки міста» [3, с. 2] у відповідності до важливості вироблення збалансованого курсу розвитку економіки м. Києва та усунення поточних диспропорцій [3, с. 2] серед пріоритетних напрямів досліджень наукових колективів м. Києва було названо дослідження та розробки в царинах сільськогосподарських наук [3, с. 2], охорони природного середовища [3, с. 2], біотехнологій [3, с. 2].

У підрозділі «Формування ринку» 3-го розділу «Економічні основи міського самоврядування» [3, с. 2] окреслено пріоритетність угод щодо поставок до Київського регіону паралельно зі створенням комерційного центру з формування регіонального ринку Києва та Київської області [3, с. 2].

У підрозділі «Грошові доходи населення і формування збалансованого споживчого ринку» [3] 6-го розділу «Основи соціальної політики самоврядного міста» [3] серед цілей було вказано «зняття гостроти продовольчого забезпечення шляхом активізації зовнішнього обміну» [3, с. 2], а в підрозділі «Цільові програми охорони здоров'я і фізичної культури» підкреслювалася важливість сертифікації продуктів харчування [3, с. 3].

Також у Концепції артикулювалася необхідність нормалізації екологічної обстановки та впровадження раціонального природокористування [3].

Отже, проєкт Концепції економічної самостійності і самоврядування м. Києва, будучи орієнтованим на потреби великого міста [6, с. 75], відображав аграрну проблематику епізодично із чіткою орієнтацією на потреби промисловості та мешканців м. Києва, проте в ньому не було достатньо конкретизовано специфіку ролі аграрної сфери в економіці м. Києва та діяльності його владних і самоврядних органів [6, с. 18-19, 121, 134].

Перелік посилань

1. Історія Київського університету. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2019. Т. 2. С. 721–1602.
2. Історія міста Києва періоду 1917 – 1990 рр. Наук.-допом. бібліог. покажчик у виданнях XVII ст.–2000 р.: Т. I. Кн. 3. Київ : Інститут історії України, 2009. 426 с. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-5218-9.pdf> (дата звернення: 01.04.2023).
3. Нестеренко В. П., Гасанов С. С., Рачук О. І. Концепція економічної самостійності і самоврядування м. Києва. Альтернативний проєкт. Прапор комунізму : Орган Київського міського комітету Комуністичної партії України і Київської міської Ради народних депутатів. 1990. №19 (3618). 24 січ. С. 2-3.
4. Сорокін А. А. Аграрна проблематика в Концепції самоврядування та самофінансування м. Києва 1989 р. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра» : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 17 листопада 2021 р. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2021. С. 86-88. URL: http://dnsgb.com.ua/files/konf_17-11-21.pdf (дата звернення: 01.04.2022).
5. Сьогодні в газеті «Прапор комунізму». Вечірній Київ : Газета Київського міського комітету Комуністичної партії України і Київської міської Ради народних депутатів. 1990. №20 (13835). 24 січ. С. 1.
6. Волковський Є. І. Фінансовий потенціал місцевого самоврядування (на

прикладі столиці України – міста Києва): дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Київ, 2015. 284 с. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2016/Volkovskyi_dis.pdf (дата звернення: 01.04.2023).